

Aastaaruanne 2016

Harju maakond

Tabel 1

Maakonna nimi	Elanike arv (01.12.15)	KOV-de arv maakonnas	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Kokku
Harju maakond	155 235	22	36	22	58

Üldkasutatavate raamatukogude arv : vt. Tabel 1

1.Põhilised tegevussuunad (rahvaraamatukogude statistilise aruandluse korraldamine ja tegevuse analüüsimine, [RaRS § 5\(5\) 3\)](#))

- Raamatukogud on parandanud oma positsiooni kultuurielus nii kohalikul kui maakondlikul tasemel, paranenud on raamatukogude koostöövõime teiste haridus- ja kultuuriasutustega, mittetulundusühingute ja seltsidega.
- Rahvaraamatukogud on osa kohalike omavalitsuste ühtsest infosüsteemist olles kaasatud kohalikesse arengutesse.
- Ettevalmistused muutusteks, senised kohalikud arengukavad kaotavad kehtivuse, uusi veel pole. Paljudes aruannetes on tõdetud haldusreformi arengute ebamäärasust ja arusaadavate eesmärkide puudumist.
- 2016.a. jätkati avakogude korrastamist ja kasutajatele paremini kättesaadavaks tegemist.
- Oluline tegevussuund oli laste ja noorte lugemishuvi ja loovuse arendamine läbi mitmekülgsete tegevuste (kohtumised kirjanikega, õpiringid, suvelugemise projektid, lugemisringid)
- Koostöö ETKA Andrasega elukestva õppe toetamiseks oli 2016.a. märkimisväärne
- Raamatukogu turunduses kasutati uusi võimalusi ja koostööd.
- Analüüsi ja tutvustati vallaraamatukogude praktilisi kogemusi.
- Esile kerkis statistiliste vaatluste uuendamise vajadus, senised kolm põhinäitajat ei kajasta terviklikult ja ühtlaselt raamatukogude tegevust.

Raamatukogu tegevused merekultuuri aastal :

Merekultuuri aasta oli täidetud mitmekülgsete tegevuste ja üritustega, teema oli Harjumaa raamatukogudele väga tuttav arvestades geograafilist asukohta.

Kunstinäitused :

Autorid Vilja Ventsel, Urve Miliste, Heljo Laev, Vilja Promet, Ilse Kenapea Harju Maakonnaraamatukogus, Vaida Raamatukogus, Saue Linnaraamatukogus.

Fotonäitused: Mart Aru šMerest mereniõ Saku Vallaraamatukogus, Jaak Nõlvak šPeegeldused Anija Valla Keskraamatukogus.

Lisaks mereteemaliste lapitekkide näitus, portselanmaalingute ja marginäitus Harju Maakonnaraamatukogus. Turba ja Prangli raamatukogud viisid läbi mereteemalised viktoriinid täiskasvanutele.

Kohtumised lugejatega: laevakapten ja kirjanik Lembit Uustulnd Harju Maakonnaraamatukogus ja Viimsi Raamatukogus, merearheoloog Vello Mäss Viimsi Raamatukogus, kapten ja polaaruurija Vello Park Rummu Raamatukogus, laevakapten Riho Randoja Kiili Raamatukogus

Vääna Raamatukogu osales Harku valla mereteemalisel külade päeval ja valla 25.aatatäpäeva tähistamisel Lennusadamal . Harju Maakonnaraamatukogu võttis osa Keila linna kohvikute päevast , mis oli seotud merekultuuri aasta teemaga.

Ettelugemistunnid lastele ja omaloomingu õpitoad ning näitused kajastasid merega seotud teemasid.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogudevõrgu struktuur ja nõukogud:

Suleti 2 haruraamatukogu :

1. jaanuarist 2016 suleti Raasiku raamatukogu Kiviloo haruraamatukogu .(Raasiku Vallavolikogu otsus 25.08.2015, jõustumine 1.01.2016)

1. detsembrist 2016.a. suleti Ravila haruraamatukogu (Kose vallavolikogu otsus 20.10.2016 nr. 332) Likvideeritud haruraamatukogude (Ravila , Peningi) kasutajaid teenindavad lähedalasuvad raamatukogud.

Padise raamatukogu lahtiolekuajad viidi vastavusse kooliraamatukogu lahtiolekuajadega , raamatukogud asuvad ühes ruumis . Ühine puhkepäev on esmaspäev .

Raamatukogu nõukogud tegutsesid Jüris , Kiilis , Lagedil , Kosel , Riisiperes, Sakus , Keilas . Nõukogud arutasid olulisi probleeme ja nõukogude liikmed olid kaasatud suuremate ürituste läbiviimisse .

.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.15. €	Seisuga 31.12.16 €	Muutus %
Eelarve kokku	2 801 342	2 911 813	+ 3,9
sh keskraamatukogu	349 802	361 020	+3,2
Personalikulu	1 587 685	1 672 412	+5,3
sh keskraamatukogu	187 254	210 702	+12,5
Komplekteerimiskulu	523 249	555 482	+6,2
sh KOV-lt	323 413	347 809	+7,5
sh riigilt	199 835	207 447	+3,8
sh keskraamatukogu	25 880	26 129	+0,96
sh KOV-lt	13 152	13 100	-0,39
sh riigilt	12 728	13 029	+2,4
Infotehnoloogiakulu	60 782	68 835	+13,2
sh keskraamatukogu	5 726	3 722	-53,8

2.3 Projektid

Tabel 3

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Projekti üldmaksumus
Jüri raamatukogu Kultuurkapitali ekspertgrupp šLugemisele innustava raamatuürituse	01.04.- 30.06.2016	361,54 Sh. 181,54 omaosalus

koostamineõ		
Raasiku raamatukogu "Raasiku Raamatukogu 110. juubeli tähistamine" toetus (Eesti Kultuurkapitalilt 360.-)	01.08.- 30.09.2016	1097 Sh. 737 omaosalus
Viimsi raamatukogu Projekt: Lastehommikute sari "Raamatuga loodust avastamasõ Toetaja: Eesti Kultuurkapital	15.01.- 15.05.2016	600,00 sh omaosalus 200,00
Viimsi raamatukogu Projekt: šV laste suvine võistlusemineõ Toetaja: Eesti Kultuurkapital Toetaja: Viimsi Vallavalitsuse Kultuuri-, spordi- ja noorsoo programmide toetus	15.05.- 14.08.2016	700,00 sh omaosalus 200,00
Projekt: šJõuluüritused lasteleõ Toetaja: Viimsi Vallavalitsuse Kultuuri-, spordi- ja noorsoo programmide toetus	01.- 21.12.2016	300,00 sh omaosalus 200,00

Raasiku Raamatukogu juubeli tähistamine oli oluline kohaliku kultuuriloo jäädvustamise seisukohalt . Raamatukogu ajaloost valmis lühifilm .

Viimsi ja Jüri raamatukogude projektid olid suunatud lastele , nende lugemishuvi arendamisele .

2.4 . Personali koosseis, juhtimine ja areng

Alavere raamatukogu vanemraamatukoguhoidja ametikoha koormust suurendati alates 1.10.2016 0,25 võrra , raamatukogu on 1 päev nädalas täiendavalt avatud . 1.märtsist 2016.a. vähendati Kernu raamatukogu raamatukoguhoidja ametikoha koormust 0,85- ni , teenindamine toimub 4 päeval nädalas .

Harju Maakonnaraamatukogus koondati 18. juulist 2016 pikaajalise haiguse tõttu 0,5 ametikoha koormusega töötanud raamatukoguhoidja . 1. septembrist 2016 võeti tööle 0,25 ametikoha koormusega venekeelse kogu raamatukoguhoidja .

1.05.2016 on Kuusalu valla Hirvli haruraamatukogu raamatukoguhoidja koht täitmata , 1 kord nädalas teenindab Kuusalu vallaraamatukogu töötaja .

Kuusalu valla Viinistu haruraamatukogu raamatukoguhoidja ametikoht on täitmata pikemat aega , 1 kord nädalas teenindab Kolga haruraamatukogu töötaja .

Alates 1.09.2016 on täitmata Keila valla Klooga raamatukogu juhataja ametikoht. Lepingu alusel teenindati lugejaid kolmel päeval nädalas kokku 10 tundi . Välja kuulutatud konkurss uut töötajat ei toonud, esialgu jätkatakse lepingulise töösuhtega kuni lahenduse leidmiseni..

Töötajate vahetused toimusid Paldiski Linnaraamatukogus (direktor ja raamatukoguhoidja) , Peetri haruraamatukogus (lapsehoolduspuhkuse asendamine) , Peningi haruraamatukogus , Saue vallaraamatukogus , Hüüru haruraamatukogus .

Pädevate ja eriharidusega töötajate leidmine vabanenud kohtadele on osutunud keeruliseks, sageli on põhjuseks madal pakutav töötasu .

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest (erialane nõustamine ja raamatukogutöötajate täienduskoolituse korraldamine, [RaRS § 5\(5\) 4\)](#))

Raamatukogutöötajad osalesid 197 erineval koolitusel, tundide arvuga kokku 2344, koolitustele kulus 11965 eurot. Koolitused olid seotud erialase kompetentsi tõstmisega.

Koolitustel käimist takistab see, et sellel ajal on ühe töötajaga raamatukogu kasutajatele suletud ja väikevaldade raamatukogudel koolitusraha nappus. Sageli olid ainsad koolitused maakonnaraamatukogu õppepäevad, sest maakonnaraamatukogu ja kohaliku omavalitsuse lepingu alusel toimuvad koolitused tasus KOV ära, kuid raamatukogu eelarves lisakoolitusteks raha polnud.

Koolitustel ei peaks üle tähtsustama koolitustundide arvu, olulised on saadud teadmised ja nende kasutamine raamatukogutöös.

Suurenenud on huvi veebikoolituste vastu, mis on lühemad, säästavad aega ja sõidukulusid ning teeninduse jätkamist on lihtsam korraldada.

Lisaks erialastele koolitustele käisid raamatukogutöötajad õigusosalistel, tööohutuse, esmaabi, tuleohutuse ja teistel töökorralduslikel kohustuslikel koolitustel. Osaleti üleriigilistel üritustel, raamatukogutöötajate laagrites, konverentsidel, infopäevadel.

Mida mitmekülgsem on koolitusteemade valik, seda tulemuslikum on raamatukogude igapäevane tegevus.

Teemad :

Lasteteenindus (peamiseks korraldajaks ELK):

- šAitan lapsi raamatute juurdeõ
- šLaps kirjanduses 4õ
- ELK aastakoosolek
- šOtsides otseteed lugejaniõ

Kirjandus (RR, Tallinna Keskrk):

- IV Põhja- ja Baltimaade kirjandusfoorum šKirjandus kultuuride ristteelõ
- šVargamäelased ja nipernaadlasedõ
- Emakeelepäev šTõde ja õigus emakeelses kõrgharidusesõ
- A. Sibula erialapäev

Digiraamatukogu (RR):

- šRaamat ja ajaleht õ mitte ainult paberilõ
- šDigar ja Digari Eesti ajalehedõ

Näituste korraldamine (RR, Meremuuseum) :

- šNäituste koostamine ja korraldamineõ
- šNäitus kui muuseumi edu pantõ

Täiskasvanuharidus (ETKA ANDRAS):

- šTäiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamineõ
- ššMotiveeritud raamatukoguhoidja kui kogukonna alusõ

Infopädevuse alused:

- veebikursus (TÜ) - 78 t

Rahvakultuur (Rahvakultuuri Keskus):

- Konverents šAnnivakast hüperaalini õ elava pärandi märkamisest ja väärtustamisestõ

Organisatsioonikultuur: (Eesti Koolitus ja Konverentsikeskus OÜ) :

- šSuhtlemine õ mõjutamine mulle meelepärases suunasõ
- šTöötajate kaasamine, vastutuse andmine ja delegerimineõ

„Organisatsiooni kultuur kui eduka asutuse võti. Eetika ja väärtused. Juhtimisstiilid“

Töökogemuste vahetamine rahvusvahelisel tasandil :

„Soome raamatukogud: Kaisa talo , Kallio , Kirjasto 10“ (Viimsi Raamatukogu, 2016 mai)

„Soome raamatukogud: Töölö , Maunula Talo (Viimsi Raamatukogu, 2016 detsember .)

„Helsingi konverents: Põhjamaade raamatukogud – Soome, Norra“ (Jüri Raamatukogu, 2016 september)

Lisa 1

2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused:

Maakonna raamatukogudele korraldatud õppepäevad olid väljasõiduüritused , kus lisaks erialaste teadmiste täiendamisele, kogemuste vahetamisele oli oluline kultuurialane enesetäiendamine.

Tabel 4

Koolituse aeg	Koolituse teema	Koolitaja	Koolituse maht/kestus	Raamatukoguhoidjate arv/ KOV-de arv	Eelarve/Koolituseks kulutatud summa
.5.04.16.	Raamatukoguhoidjate koolitus :motivatsioonikoolitus	ETKA Andras Maakonna grupp Harju MKRK	6	35	
22.09.16	Õppepäev Saku vallas :vallaraamatukogude tegevus	Harju Maakonna raamatukogu	6	34	
20.10.16	Raamatukogupäevade avaüritus Ja ERMi külastus	ERÜ Maakonna grupp Harju MKRK	6	25	
				kokku	1113 eurot

Harju Maakonnaraamatukogu koordineeris maakonnas XIII üleriigilise Nukitsa konkursi ja õpilaste ettelugemise võistluse šMeri raamatulugudes š läbiviimist. Jaotati vene õppekeelega koolide esimestele klassidele venekeelset TÄHEKEST ja kohalikele omavalitsustele kinkeraamatut PISIKE PUU . Koordineeriti ELK projekti š Aitan lapsi raamatu juurde š ning moodustati maakondlik grupp . Harju Maakonnaraamatukogu 1 töötaja osaleb Urrami arenduse töögrupis.

Koostati ülevaade vallaraamatukogude tegevusest aastatel 2014 ó 2016 .

Jätkus 2014.a. kogude arenduse projekt š Teeme ära š, mille eesmärgiks on avakogude korrastamine ja kasutajatele parema kättesaadavuse tagamine. Harju Maakonnaraamatukogu ja Paldiski Linnaraamatukogu ühisprojekti tulemusena kaardistati probleemid ja töötati välja soovitused raamatukogudele. (projekti tulemustest artikkel HMKR infolehes nr. 85 www@hcl.ee . Projekt kestis 2016.a. 38 päeva ja jätkub 2017.a. .

esinemised: ettekanded, loengud, koolitused. Vt. LISA 2

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Harju Maakonnaraamatukogu 1 töötaja õpib kutseõppes Rahvusraamatukogu juures

Jüri raamatukogu 1 töötaja õpib kutseõppes Rahvusraamatukogu juures

Harku raamatukogu 1 töötaja lõpetas kutseõppe Rahvusraamatukogu juures , omistati raamatukoguhoidja 7. tase.

Maardu Linnaraamatukogu 1 töötaja õpib kutseõppes Rahvusraamatukogu juures

Harju Maakonnaraamatukogu 1 töötaja õpib TTU Avatud Ülikoolis halduskorralduse erialal

Jüri raamatukogu 1 töötaja lõpetas Tallinna Ülikooli Digitehnoloogiate Instituudi infoteaduste bakalaureuseõppe , omistati sotsiaalteaduste bakalaureuse kraad

Jüri raamatukogu 1 töötaja lõpetas Tallinna Ülikoolis humanitaarteaduse bakalaureuseõppe romaani keelte ja kultuuri õppekavas prantsuse keele ja kultuuri erialal .

Viimsi raaamatukogu 1 töötaja lõpetas Tallinna Ülikooli Digitehnoloogiate Instituudi infoteaduste magistriõppe ja talle omistati sotsiaalteaduste magistri kraad.

Viimsi raamatukogu 1 töötaja õpib Tallinna Ülikooli Digitehnoloogiate Instituudi infoteaduse magistriõppe info- ja teadmussuhtimise II kursusel .

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Kohalikud omavalitsused tunnustasid tänukirjaga raamatukogutöötajaid Jõelähtme , Rae , Kose , Raasiku , Harku , Viimsi valdades , Loksa , Maardu , Saue linnades .

Elen Turi Turba raamatukogust esitati Nissi valla aastapreemia kandidaadiks

Kaja Hõimoja Harju Maakonnaraamatukogust esitati Keila linna kultuuripreemia kandidaadiks .

Marje Karnerit Kiisa raamatukogust tunnustati Saku valla hõbemärgiga .

ERÜ tunnustused :

Elise Rand . Viimsi raamatukogust . šParim noor raamatukoguhoidja 2016 š

Esitati tunnustamiseks :

Tuuli Klaas Viimsi raamatukogu Randvere harukogust š Aasta maaraamatukoguhoidja 2016 š kandidaat .

Anneli Erik Jüri raamatukogust š Aasta maaraamatukoguhoidja 2016 š kandidaat

Eha Podgornova Raasiku raamatukogust š Parim lasteraamatukoguhoidja 2016 š kandidaat

Anneli Erik Jüri raamatukogust ERÜ ja TÜAR tänukiri : Infootsing Internetist 2016 (lõppvoorus osaleja) .

Eesti Kultuurkapitali tunnustused :

Ülle Loik Saku vallaraamatukogust Harjumaa Ekspertgrupi preemia Rahvatantsu ajaloo jäädvustamise eest Saku vallas .

Premiale esitati : Sirje Bärge (Kose raamatukogu) , Tuuli Klaas (Viimsi raamatukogu Randvere harukogu) , Eha Podgornova (Raasiku raamatukogu) .

Anneli Erik Jüri raamatukogust sai Eesti Kultuurkapitali tänukirja Eduard Vilde 150. sünniaastapäeva näituse koostamise eest .

Organisatsioonide tunnustused :

Jüri raamatukogu : Teadus- ja Haridusministeeriumi tunnustuse š Aasta hariduse sõber 2016õ finalist

Saku vallaraamatukogu : ETKA ANDRASE TÕN nädala tunnustus šHarjumaa parim raamatukogu 2016 š

Saku vallaraamatukogu esitati tunnustusele šHarjumaa aasta tegu 2016 š ja šSaku valla aasta tegu 2016 koduloo ó wiki š koostamise eest .

Nelli Korsunovale anti Jõelähtme vallaraamatukogu kolleegipremia Emmeliine .

2.4 Raamatukogu haldusjuhtimine. Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht.

2.5

2016.a. viis Tööinspeksioon maakonna raamatukogudes läbi tööohutuse ja töötervishoiu alase sihtkontrolli. Raamatukogud koostasid ja uuendasid ohutusjuhendeid , viisid läbi töökeskkonna riskianalüüsid . Mitmed soovitud töökeskkonna parandamiseks olid aluseks 2017.a. eelarvete koostamisel .

Kitsastes oludes töötab suure sisemise potentsiaaliga Viimsi raamatukogu , mille uute ruumide lahendamine on ette nähtud Viimsi Vallavolikogu poolt vastu võetud Viimsi vallaraamatukogu arengukavas aastateks 2016 - 2020 . Ettevalmistused ruumiprogrammi koostamiseks on alanud.

Ruumipuudus on Klooga , Kuusalu , Laulasmaa raamatukogudes . Laulasmaa raamatukogu olukord paraneb lähiaastatel seoses kooli juurdeehitusega , Kernu raamatukogu vajab uusi ruume .

Ruila raamatukogu olud muutuvad kitsamaks , sest 2017.a. paigutatakse raamatukogusse kooli arvutiklass.

Raamatukogud hankisid täiendavalt sisustust , uuendasid seadmeid , tehti hooldusremonte . Jüri raamatukogus osteti lasteosakonda projektor, suur ekraan ja kõlarid .

Raamatukogude vajadused on pidevas muutumises .

Haldusreformi käigus võib raamatukogude jaoks vabaneda sobivaid ruume , mitmete asutuste ühte hoonesse paigutamine on aidanud kaasa tegevuse laiendamisele . Maakonna raamatukogud osalesid koordineerimisülesannete kulude katmisel summas 4639 eurot .

LISA 3

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Raamatukoguteenusele juurdepääs on oluline mitte ainult liikumispuudega inimestele, vaid ka näiteks juurdepääsuks lapsevankritega jne.

Hoonete esimesel korrusel asub 37 raamatukogu (64 %) , II korrusel 20 raamatukogu (34 %) ja III korrusel 1 raamatukogu (Vasalemma rk, puudub lift)

Juurdepääsu parandamiseks on kaldtee või lift olemas ning juurdepääs nõuetekohane 26 ó s ja juurdepääs vajab täiendamist 32 ó s raamatukogus ja haruraamatukogus . Isegi esimesel korrusel

ja 3-4 astmega välistrepist ei saa ratastooliga siseneda. . Kiili raamatukogus on kaldtee tegemine kavas 2017.a.. Alaveres ja Lool parandatakse juurdepääsu koos asukoha koolihoonete renoveerimisega järgnevatel aastatel.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas .

Harju Maakonnaraamatukogus on 18 arvutitöökohta personalile ja 3 kasutajatele. Raamatukogus on WIFI leviala. 2016.a uuendati 2 tööarvutit , lisaks 1 ruuter Wifi leviala parandamiseks . Arvutipargi uuendamiseks kasutati renditeenust . IT teenust osutavad Keila Hariduse Sihtasutus internetiühenduse ja serveriteenusena , riistvara hoolduse tagab Keila Linnavalitsuse IT spetsialist. Maakonna 2 vallaraamatukogu ja nende haruraamatukogud kasutavad raamatukogutarkvara RIKS (Saku, Viimsi) , 50 raamatukogu kasutavad raamatukogutarkvara URRAM .

IT kulud suurenesid 2015.a.-ga võrreldes 13,2 % .

Internetiühendused : ülikiire internetiühendus on 11-s, kiire ühendus 21-s , aeglane ühendus 25-s raamatukogus ja 1-s raamatukogus, traadita ühendus (Vääna raamatukogu ajutine lahendus)

Kohalikud omavalitsused kasutavad hallatavate asutuste arvutipargi uuendamiseks üha enam renditeenust ja sealjuures arvestatakse ka raamatukogude vajadusi . Arvutite uuendamise vajadus on pidev , mida rahalised võimalused paljudes kohtades ei toeta .

3. Kogud (kogude komplekteerimine ja töötlemine, [RaRS § 5\(5\) 1](#))

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Komplekteerimiskulu suurenes 6,2 % , sh. riigilt 3,8 % ja KOV-lt 7,5 %.

Kogude juurdekasv oli 2015.a. 48 196 ja 2016.a. 49 887 . kasv 4,1 %

Raamatukogud arvestasid kogude komplekteerimisel kasutajate soove ja ettepanekuid ning muutsid valikuid vastavalt sellele . Osteti kirjandust laiale lugejaskonnale ja spetsialistidele erialaseks enesetäiendamiseks . Raamatukogud koordineerisid omavahel komplekteerimist vältimaks asjatut dubleerimist .

Raamatukogud kasutasid Kultuuriministeeriumi määruses 1/ 09. 01.2015 nimetatud kirjanduse komplekteerimiseks riigi toetuse üldsummast 46% . Määruses planeeritud 30 % summa oli 62 234 eurot , täideti 99 157 eurot.

Maakonnas tervikuna oli lisaraha lastekirjanduse soetamiseks kokku 5 060 eurot ning raamatukogutöötajate kinnitusel oli sellest abi , kus rohkem, kus vähem . Käivitati suvelugemise projektid ning täiendati oluliselt eesti lastekirjanduse kogusid.

-annetuste osakaal kogude juurdekasvust

Annetustena võeti 2015.a. arvele 6489 teavikut , 2016.a. 6632 teavikut. Annetuste osakaal juurdekasvust on 13 % . Annetused tulid nii üksikisikutelt kui asutustelt . Kogude täiendamiseks kasutati eesti Hoiuraamatukogu abi (Anija valla raamatukogud, Harju Maakonnaraamatukogu) .

-kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega,

Laenutuste koguarvust moodustasid ilu- ja lastekirjandus 61,3 % , ajakirjanduse laenutused 16,3 % . Laenutused lastele oli laenutuste üldarvust 15,6 % . Laenamissagedus oli keskmiselt 27,5 (Harju Maakonnaraamatukogu 27,7 Rummu 40,4 , Maardu 39,9 , Loksa 38,9 , Klooga 69,4 , Kehra 36,0) . Laenamissagedus on suurem kakskeelse piirkonnaga raamatukogudes , kus lisaks raamatutele on ka suurem perioodika laenutuste arv .

Ringluse maakonna keskmine näitaja on 1 (Harju Maakonnaraamatukogus 0,9 , Maardus 2,2 , Kloogal 2 , Loksal 1,2)

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Raamatutele kulutati 82,9 % komplekteerimissummast. E-raamatut ei soetatud , esiteks ei saa raamatukogu neid laenutada ja teiseks tuuakse esile kasutajate huvi puudumine. 59,9 % kogudest aasta lõpul on ilu- ja lastekirjandus.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodika komplekteerimisele kulutati 14,8 % komplekteerimissummast.

SA Kultuurileht vahendusel telliti kultuuriperioodikat 5 422 euro eest, s.o 6,6 % kogu perioodika komplekteerimissummast.

Aasta lõpul oli maakonna raamatukogudes arvel 17 395 aastakäiku perioodikat. Oluline on üle vaadata ajakirjanduse kogud ning kustutada paberväljaandeid kui digiteeritud väljaanded on olemas.

Raamatukogudel tekkisid probleemid Eesti Postiga Omnivast perioodika tellimisega , sest uus tellimissüsteem ei võimaldanud ilma lisanõueteta perioodikat tellida , seetõttu otsiti muid lahendusi. Ajakirja Raamatukogu pidid raamatukogud , kus sooviti ajakirja otse raamatukogusse tellida , seda ise tegema . Maakonnaraamatukogu vahendusel ajakirja soovijatele sai Omnivast tellida vajaliku koguse maakonnaraamatukogu aadressil ja lisatööna peame ajakirja ise raamatukogudele toimetama .

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviseid osteti juurde 8-s raamatukogus. Kõige enam täienes auviste kogu Viimsi raamatukogus (237 auvist). Harju Maakonnaraamatukogu kogu täienes 117 auvise võrra. Harju Maakonnaraamatukogu auviste kogus oli aasta lõpul 4823 teavikut, enamus Cd-d . DVD-de vastu oleks kasutajatel suur huvi , kuid kojulaenutust piirab autoriõigus .

3.2 inventuurid, mahakandmised

2015.a. kustutati kogudest 44 674 arvestusüksust teavikuid, 2016.a. aastal 44 273 arvestusüksust

Ajakirjandust kustutati Aegviidu , Kiili , Laitse , Lehola , Loxsa , Padise raamatukogudes .

Suuremas mahus kustutasid teavikuid Viimsi , Saue vallaraamatukogu , Paldiski , Maardu , Kose , Jõelähtme valla raamatukogud , Anija valla raamatukogud , Harju Maakonnaraamatukogu .

Kogude inventuur viidi läbi Raasiku ja Saue Linnaraamatukogus .2017.a. on vaja teha kogude inventuur Paldiski Linnaraamatukogus ja ilmselt ka valdade ühinemisega seotud raamatukogudes.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Olulisi muudatusi raamatukoguteeninduses ei olnud , suurenesid näituste ja väljapanekute arvud , ürituste arvud ja nendest osavõtjate arv. Ürituste arv oli 846 ja neis osales 23 556 inimest. Kasv 11,4 %

Raamatukogu kasutamise analüüs tehti Harku raamatukogus. Vastanuid oli 20 % raamatukogu kasutajate arvust . Vastajate enamuse oli teenindusega rahul , kirjanduse kättesaadavust hindas heaks või väga heaks 85 % vastanutest , pakutavaid tehnilisi võimalusi väga heaks või heaks 86 % vastanutest , lahtiolekuageadega oli rahul 90 % vastanutest . Samas tõdeti, et e-kataloogi tutvustamisega peab rohkem tegelema.

Raamatukogu teeninduse analüüsi on vaja rohkem teha, analüüside läbiviimine vajab eraldi koolitust.

Raamatukogud tegelesid kogude säilitamisega, üha rohkem raamatukogusid omavad või hankisid raamatute tagastuskaste (Harju Maakonnaraamatukogu, Harku, Loo, Kostivere, Kiili, Aruküla, Saue Vallaraamatukogu, Turba, Viimsi).

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine. AIP-i kasutamine.

AIP kasutajaid on raamatukogudes erinevalt, osades raamatukogudes vähenenud ja osades suurenenud. Wifi leviala on oluliselt paranenud. Wifi leviala pole Jõelähtme vallaraamatukogus Lool, Klooga, Laulasmaa, Lehola, Ääsmäe raamatukogudes ja lisaks 10-s väikeses harukogus. Probleemiks on, et eelkõige uuendatakse töökohaarvutid ja vaeslapse ossa jäävad avaliku kasutuse arvutid, seda eelkõige rahaliste vahendite nappuse tõttu. Avalikule teabele ligipääs on siiski tagatud.

Maardu Linnaraamatukogus oli lugejate käsutuses 7 internetiühendusega arvutitöökohta, ja Wifi võimalus. AIP külastusi registreeriti 11 168, neist laste külastusi 5 548.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 5

Raamatu- kogu	Lugejad 2015	Lugejad 2016	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	43622	42714	-908
Sh keskk	3720	3586	-134

Raamatu- kogu	Külastused 2015	Külastused 2016	Muutus (+-)	Virtuaal- külast. 2015	Virtuaal- külast. 2016	Muutus (+-)
/maak. rmtk- d	747 366	725 839	-21 527	206 666	262 704	+56 038
Sh keskk	60 438	61 613	+1175	8 952	9 345	+393

Raamatu- kogu	Laenut-d 2015	Laenut-d 2016	Muutus (+-)	Päringud* 2015	Päringud* 2016	Muutus (+-)
maak. rmtk-d	1 130 658	1 172 623	+41 965	24 029	23802	-227
Sh keskk	99 017	99 482	+465	1563	3145	+1582

Viimsi raamatukogu läks 2016.a. algusest üle tarkvarale RIKS ja väidetavalt on külastuste arvestus URRAMIST erinev ning seetõttu on külastuste arv 8505 võrra väiksem. Paldiski Linnaraamatukogus oli külastuste arv väiksem 7316 võrra, sest raamatukogu oli 1 kuu suletud töötajate puudumise tõttu. Jüri raamatukogu külastajate arv oli väiksem 3363 võrra, Kose valla raamatukogudes 2115 võrra, Kuusalu valla raamatukogudes 1471 võrra. Samas oli külastajate arv suurem Harju Maakonnaraamatukogus 1175 võrra, Maardu Linnaraamatukogus 3171 võrra, Saku vallaraamatukogus 2509 võrra, Vääna raamatukogus 1027 võrra. Statistiliste vaatluste teema vajab üle vaatamist. Eriti problemaatiline on külastajate arvu kindlakstegemine koolides asuvates raamatukogudes, kus tegelik külastuste arv on väga suur, õpilased käivad päev läbi

raamatukogus . Raamatukogud erinevad üksteisest oluliselt oma ruumilahenduse ja muude tingimuste tõttu , aga statistika seda erinevust ei arvesta .

Vaadates külastuste arvu languse kõrval laenutuste arvu , mis oli kokku 41 965 võrra suurem , siis tekib küsimus kes mida ja kui palju arvestab ja saab arvestada . Sama tendents oli lasteteeninduse näitajate osas .Teadmata on kuidas mõjutas kasutajate arvu 2016.a. algusest Urramis tehtud muudatused ümberregistreerimisel .

Kohallaenutuste arv kasvas 22,4 % ja kojulaenutuste arv 3,0 % . Laenutuste arvud kasvasid Harju Maakonnaraamatukogus , Anija vallaraamatukogus , Harku , Kose , Maardu , Paldiski , Saku , Tabasalu , Viimsi , Väana raamatukogudes . Samas Loksa Linnaraamatukogus kohallaenutusi ei arvestata nagu ka küllalt paljudes teistes raamatukogudes .

***Infopäringud** (teatmebibliograafilise töö korraldamine, [RaRS §5\(5\)5](#))

Infopäringuid registreeriti kaks korda rohkem kui 2015.a. , muutuse põhjuseks järjekindlam registreerimine . Rohkem oli põhjalikke päringuid seoses koduloo teemadega , samas registreeriti tavapäraseid raamatukoguhoidja abi vajavaid päringuid.

Näiteks : põhjalikud päringud olid seotud Nissi valla ja Turba aleviku ajaloo uurimisega . Nõustati kodukoha ajaloo uurimisel ja kroonikate koostamisel vajalike materjalide otsingul andmebaasist Digar. Vajadusel tehti otsinguid Rahvusraamatukogu digiarhiivist.

4.3 RVL teenindus

Raamatukogud said RVL tellimusi 14 876 ja täideti 99,7 % s.o 14 830 .

Raamatukogud tellisid teistelt raamatukogudest 11 110 teavikut ja neist täideti 11 070 s.o 99,6 % .

Teavikute saatmine ühest raamatukogust teise toimus maakonnaraamatukogu vahendusel , raamatukogutöötajate ja kogukonna liikmete abil . Kõige vähem kasutati postiteenust , mida hinnati liiga kalliks ja postiteenus pole kohtadel kättesaadav . RVL teenuse tagas raamatukogutöötajate entusiasmi ja nutikus .

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

2016.a oli laste- ja noortekirjanduse komplekteerimiseks riigi toetusest täiendavalt 3,6 senti elaniku kohta. Raamatukogud said lisaraha olenevalt teeninduspiirkonna elanike arvust 26 063 eurot. Lisaraha vajalikkust tõdesid kõik raamatukoguhoidjad .

Suuremad raamatukogud komplekteerisid 2016.a. ilmunud laste-ja noortekirjandusest kõik nimetused , õppetööd toetav aimekirjandus , väiksemad keskendusid koolis soovitatud nimetustele ja eelkõige eesti autoritele ,

Komplekteerimisel tehti koostööd õpetajate, huvijuhtide, kooli sotsiaaltöötajate ja psühholoogidega . Eesti Hoiuraamatukogu abil asendati lagunenuid raamatuid ja suurendati eksemplaarsust , kasutati järelkomplekteerimist . Raamatukoguhoidjad jälgisid ELK soovitusi , meedias ilmunud raamatutvustusi .

Lisaraha mõju laenutustele pole eraldi võimalik analüüsida , sest laenutusstatistikas on ilu-ja lastekirjandus koos. Kõik laenutused lastele kasvasid kokku 6,1 % . Kogude arvestuses kasvas ilu-ja lastekirjanduse osa 1 % .

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 6

Rmtk	Lug-d 2015	Lug-d 2016	Muutus (+/-)	Külast-d 2015	Külast-d 2016	Muutus (+/-)	Laenut 2015	Laenut 2016	Muutus (+/-)
Linna/ma ak. rmtk	12945	13131	+186	242555	236158	-6397	164990	175096	+10106
Sh keskk	1019	1007	- 12	17554	19402	+1848	10867	12396	+1529

Lasteteeninduse näitajad olid suhteliselt stabiilsed . Külastuste arvestuste arvu langus oli suurem Paldiskis - 4210 , Jüris -3891, Tabasalus -1208 . Samas kasv oli Saku vallaraamatukogu süsteemis +2055 , Viimsis +1639 . Statistiliste vaatluste aluste üle vaatamise vajadus tuleb ka siin välja. Paldiski raamatukogu oli avatud vähem , kuid teised olid suured kohad ja tubli sisulise tegevusega . Laste suvelugemise programmid viidi läbi mitmes kohas (Harju Maakonnaraamatukogu , Kose , Turba , Viimsi jt.) , kuid tõdeti , et laste lugemishuvi tõstmiseks tuleb kogu aeg uusi nippe välja mõelda.

Üha rohkem on raamatukogu lugemise kõrval lastele ajaveetmise koht , huvitaks filmide vaatamine , mängud jne.

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Raamatukogutöötajad pidasid väga tähtsaks tööloiguks laste- ja noorteteenindust .

Lasteaialastele tutvustati raamatukogu ja raamatukoguhoidja tööd , toimusid ettelugemistunnid , eksponeeriti laste joonistusi , käsitöid . Mudilastele meeldis aega veeta hubastes lugemispesades. Muinasjututunnid toimusid kindla plaani alusel. Näiteks Harju Maakonnaraamatukogus olid igal laupäeval ettelugemised, lapsed külastasid neid meelsasti. Muinasjututundidesse saab suhtuda väga loominguliselt : kutsuda esinejaid väljastpoolt , nt. näitlejaid ja muinasjutuvestjaid , Jüri Raamatukogudes käisid laste- ja kooliteatrid .

Raasikul alustas Beebide Raamatuklubi (alates 4k ó 2,5 a.), kus sai näpunäiteid väikelaste kujunemisele .

Harku Raamatukogu käivitas algklasside lastele lugemisringi šLoeme üheskoosõ, kus arutleti raamatute üle erinevatel teemadel.

Raamatukogud olid kaasatud beebiraamatu šPisike puuõ kätteandmisele vanematele .

Raamatukoguhoidjate tähelepanekute põhjal võib öelda , et kõige enam loevad algklasside lapsed. Teismelised loevad noorsookirjandust ja täiskasvanutele mõeldud teoseid . Gümnaasiumi õpilased loevad kooli soovituslikku/kohustuslikku kirjandust .

Huvi raamatute vastu tõstsid kohtumised kirjanikega , need toimusid eelkõige algklassidele ja keskastmele . Peale kohtumist suurenes kirjaniku raamatute laenutamine .

Raamatusoovitustena arvestasid lapsed nii õpetajate , raamatukoguhoidjate , koduste , sõpruskonna ja klassikaaslaste arvamustega , oma osa oli meedial .

Raamatukogud tutvustasid kooliaasta algul 1.kl õpilastele raamatukogu koos lugejaks registreerimisega . Kooliaasta lõpul tunnustati mitmetes raamatukogudes tublimaid lugejaid .

ELK algatatud projektid: kirjanduse tundmise ja ettelugemise võistlus olid laste seas oodatud ettevõtmised ja samas tekitasid rohkem huvi kirjandusmaailma vastu .

Harju Maakonnaraamatukogus jätkus pikaajaline tava võtta kaheks nädalaks Keila Noortekeskuse töömaleva raames tööle õpilasi raamatukogutööga tutvumiseks. 2016.a. oli tööl 4 õpilast .

Jätkati suvelugemise projekte , leiti uusi ideid nende läbiviimiseks . Suvelugemised lõpetati ühise peoga, kingiti meeneid ja raamatuid, toimusid ekskursioonid ja ühised väljasõidud .

Raamatukogu oli koht, kus sai vaba aega veeta, sõpradega kohtuda, kasutada AIP-i või oma nutiseadmeid , vaadata filme ja kuulata muusikat , tegeleda õppeülesannetega .

Pakuti võimalusi osaleda töötubades ja eksponeerida näitusi , tähistati rahvakalendri tähtpäevi , populaarsed olid jõulutöötoad ja näitused. Laste muusikakoolide kontserdid ilmestasid erinevaid üritusi .

Harju Maakonnaraamatukogus toimusid regulaarselt kunstitunnid näituste baasil .

Viimsi Raamatukogus toimus konkurss suvise võistulugemise logo leidmiseks . Kiili Raamatukogu kuulutas välja koomiksrite joonistamise konkursi šJuhtum raamatukogusõ, millest tuleb hiljem näitus .

Kiili Raamatukogu aitas kaasa noorpoliitikute algatusele koguda raamatuid lasteaedadele .

Lastekirjanike tähtpäevade puhul eksponeeriti raamatunäitusi, mis andsid hea ülevaate loomingust ja nii mõnigi nn. unustusse vajunud raamat leidis endale lugeja .

Muukeelsete laste lõimumisele ühiskonda andsid oma panuse ka raamatukogud. Korraldati eestikeelsete raamatute tutvustusi, raamatukogutunde ja ettelugemisi (nt. Anija Valla Keskraamatukogu, Maardu Linnaraamatukogu) .

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused .

LISA 4

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Koduteenindust (raamatute laenutamist) osutavad mitmed raamatukogud vajaduspõhiselt. Lisaks tabelis toodule Riisipere ja Ruila raamatukogud .

Maardu Noortekeskuse kõrval töötab erivajadustega lastele ja noortele mõeldud päevakeskus . Kaks korda nädalas kaks gruppi (ühes on lapsed vanuses 10-18 , teises ó noored 19-25) käivad raamatukogus . Lastele ja noortele pakutakse turvalist keskkonda, kus neid armastatakse, nendest hoolitakse, nendega mängitakse ja neid kiidetakse , õpetatakse joonistama, meisterdama korraldatakse ettelugemisi, filmide ühiselt vaatamist .

Erivajadustega sihtrühmade teenindamiseks tehti koostööd sotsiaaltöötajatega .

Tabel 7

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus			
Harju-Risti raamatukogu	12	1	2
Kose vallark. raamatukogu	6	1	3
Saku raamatukogu	7	1	4
Tabasalu raamatukogu	24	1	1
Turba raamatukogu	8	1	2
Vaida raamatukogu	7	1	2
Viimsi raamatukogu	210	1	24
Prangli raamatukogu	95	1	2
Ääsmäe raamatukogu	36	1	6

Tabel 8

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Anija valla keskraamatukogu SA Anija Mõis jõulumaa muinasjututuba	5	123
Vaida raamatukogu Rae valla aastapäeval Jüri pallihallis näitus šLubatud eluõ	1	Üle 100

Viimsi raamatukogu Viimsi Päevakeskuses kohtumine Contraga	1	27
---	---	----

Raamatukogud tegid postiteenust Omnivale (Vaida, Kose-Uuemõisa) . Vaidas on teenuse maht suur ja segab oluliselt raamatukogu tööd . Omnivale teenuse osutamisel ei saa raamatukogutöötaja sageli minna vajalikule koolitusele ja üritusele ning seetõttu ollakse selle teenuse osas eitaval seisukohal . Swedbanki töötajad tegid nõustamist Kuusalu, Kehra , Aegviidu raamatukogudes .

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond.

4.6.1 kohalikul

Kohalikul tasandil on raamatukogudel pikaajaline hea koostöö kogukonna haridus- ja kultuuriasutustega . Lisaks : Eesti Täiskasvanute Koolituse Assotsiatsiooniga Andras ning TÕN nädala maakondliku tugigrupiga . TÕN raames osaleti Tallinna ja Harjumaa ühisüritustel . Harju Maavalitsuse maakondliku EV 100 komisjoni töös osaleb Harju Maakonnaraamatukogu direktor . Täiskasvanud Õppija Nädala maakondlikus tugigrupis on esindajaks pearaamatukoguhoidja .

Maardu Linnaraamatukogus toimusid aasta jooksul dokumentaalfilmide seansid . Filmide autoriteks olid tuntud ajakirjanik ja reflissöör **Ella Agranovskaja** ja operaator **Nikolai Šarubin** :

Festivali „**KOHTUMISED TARKOVSKIGA 2016**“ raames toimus uue dokumentaalfilmi „**TUNDMATU TARKOVSKI**“ näitamine .

VII Rahvusvahelise filmifestivali Grand Prix saanud dokumentaalfilmi „**Te saate mu üle uhkust tunda. Dovlatov**“ näitamine

Dokumentaalfilmi „**Kongikaaslased/Созницы**“ seansid . Film räägib eesti vabadusvõitlejast **Lagle Parekist** ja vene poetessist **Irina Ratušinskajast** , kes kohtusid poliitvangide naistekoloonias .

Dokumentaalfilm „**Shakespeare versus Shakespeare**“. 50-minutiline dokumentaalfilm, mis põhineb William Shakespeare'i eluloo ning tema kaasaegse, inglise draamakirjaniku Christopher Marlowe'salapärase elukäigu ja surma kõrvutamisel .

Iga kord peale seansse toimus loominguine kohtumine autoritega .

Raamatukogu ruumides oli avatud fotonäitus „**Andrei Tarkovski. Tardunud aeg**“, mille autorid olid Ella Agranovskaja ja Nikolai Šarubin .

Maardu Linna Raamatukogu koostöös oma partneriga Game Clubiga organiseeris õppemängu šMeeskond š Maardu Põhikooli 7 klassi õpilastele .

Kõik üritused olid läbi viidud koostöös Maardu Linnavalitsusega .

Kultuurilise mitmekesisuse arendamine :

Tähtis tegevussuund oli tutvustada eesti keelt võõrkeelena rääkivatele inimestele eesti

kirjandust ja kultuuri, selgitada ühiskonnas toimuvaid protsesse läbi erinevate ürituste, näituste jne. Toimus mitmeid koostööüritusi näit. Vene Rahvakultuuri Keskuse Bereginja vene naiste rahvuslike peakatete näitus (Harju Maakonnaraamatukogu) , Vähemusrahvuste Naiste Klubi VEGA rahvariides nukkude näitus (Harju Maakonnaraamatukogu) .

Kirjandust tutvustati raamatunäituste ja ürituste kaudu : näit. Maardus kohtumised kirjanikega, lugejaviktoriinid, autorifilmide linastamine ja ülevaated ajalehes Maardu Panoraam. Raamatukogu juures tegutseb edukalt vene keeles töötav raamatusõprade klubi. Kokkusaamised toimuvad kord kuus, kutsutud on lektoreid, tutvustatakse raamatukogusse saabunud kirjandust .

4.6.2 riiklikul

Harju Maakonnaraamatukogu esindajana kuulub Eesti Hoiuraamatukogu nõukogusse teenindusosakona juhataja Kaja Hõimoja.

Maakonna raamatukogudel on toimiv koostöö Eesti Rahvusraamatukoguga , Eesti Lastekirjanduse Keskusega (ELK) (Koordineeriti ELK XIII Nukitsa konkursi läbiviimist maakonnas) , Enn Soosaare Sihtasutusega .

Tehti koostööd Põhjamaade Nõukogu Eesti esindusega Põhjamaade raamatukogunädalal, A.H. Tammsaare muuseumiga Tõe ja õiguse I osa esmailmumise 90. aastapäeva puhul lemmiktegelase väljaselgitamisel jne.

Harju Maakonnaraamatukogu on Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu ja Eesti Muusikakogude Ühenduse kollektiivliikmed .

Hea koostöö näituste korraldamisel Viimsi Raamatukogu ruumides kujunes 2016.a. Rahvusraamatukogu ja Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindusega Eestis, kes töid raamatukogusse heatasemelised näitused nagu "Eesti riiklikud teenetemärgid", "Kaart ja kaart - ajareis Tallinnas", šSõprade kirjad on su poole teel. Kirjavahetust Eestis 17. sajandist tänapäevaniõ, "Kasuline kokaraamat" ja "Muinasjutuline Island ó Islandi kaasaja kirjanike portreid

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.

Viimsi vallaraamatukogu tegi koostööd Helsingi Linnaraamatukoguga.

Maakonnas/ raamatukogude tegevust toetavad isikud ja asutused : vt. p. 4.6.1

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Millised on peamised sihtrühmad ja millised on peamised teemad? Tagasiside, mis muutunud? Kasutajakoolituse peamiseks sihtrühmaks raamatukogudes on õpilased, arvutikasutajad ja lugejad. Teemadeks ID kaardi kasutamine, , infootsing internetist, avalike dokumentide leidmine , pangäulekanded , riigiametite teenuste kasutamine.

Lastearühmadele korraldati raamatukogu ja raamatukoguhoidja töö tutvustusi. Õpilastele tutvustati erinevaid andmebaase (nt. URRAM, DIGAR, ESTER, ISE, DEA, AIS, ESTLEX, tasuta e-raamatud jt) ja nende abil otsingute tegemist. Abistati materjalide leidmisel referaatide koostamiseks . URRAMI-i lugejaportaali koolitustel selgitati selle kasutusvõimalusi. Lugejad kasutasid iseseisvalt üha enam teavikute otsingu t, reserveerimist .

Paljud raamatukogud korraldasid infokirjaoskuse päevi .

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Raamatukogude peamised teenuse tutvustamise kanalid on kodulehed (KOV ja raamatukogude kodulehed) , kohalikud ja maakonnalehed ,Facebook , infotrükised , teated valla infostendil jne.

Väga hea koostöö on Harju Maakonnaraamatukogul Keila Lehega ja Keila Linnavalitsuse pressiesindajaga, kes väga operatiivselt kajastavad raamatukogu üritusi ja ettevõtmisi. Harju Maakonnaraamatukogu koostab kord kvartalis infolehte maakonna raamatukogude tegevusest, mis on avaldatud raamatukogu kodulehel www.hcl.ee. Olulise tähtsusega oli Viimsi raamatukogus üritusturundus, üritusi turundati nii veebis (raamatukogu veebileheküljel, RIKSWEB, Viimsi valla veebileheküljel, Viimsi valla üritusi koondav veebileht VisitViimsi.com, üle-eestiline üritusteportaal Eventoloco.com, valla, VisitViimsi ja raamatukogu Facebooki leht <https://et-ee.facebook.com/pages/Viimsi-Raamatukogu/338823169511990>) kui ka paberkanalil (Viimsi valla leht Õviimsi Teataja). Vaida raamatukogu osales Rae Sõnumite erinumbriga šRae vald 150õ ja voldiku šVaida 775õ koostamisel.

4.9 Andmebaasid. (Raamatukogude tegevuseks vajalike bibliograafia-, täistekst- ja muude andmebaaside loomine ja pidamine, [RaRS §5\(5\)2](#))

Raamatukogud kajastavad oma kodulehe kaudu kõiki kasutajatele olulisi andmebaase: URRAM, RIKSWEB ja andmebaase DIGAR, ISE, ERB, ELLU, EBSCO, DEA, E-VARAMU, ETERA jt. Viimsi raamatukogu tõdes, et uue kodulehe ülesehitus aitas kaasa andmebaaside kasutamise suurenemisele.

Harju Maakonnaraamatukogu jätkas artiklite kirjutamise koostamist URRAMI Koduloo andmebaasi. Koostati nimekiri š Harjumaaga seotud paigad ilukirjanduses š, mis avaldati Harju Maakonnaraamatukogu infolehes nr. 85 detsember 2016 www.hcl.ee.

Raamatukogu kodulehel on link KODULUGU, kus tutvustatakse koduloolisi raamatuid, on kodulooliste tähtpäevade kalender, faktoloogia.

Saku raamatukogu kodulehel on kättesaadavad raamatukogu loodud ja administreeritavad andmebaasid:

Koduloo-wiki

Ajalooliste fotode galerii

Koduloolised artiklid

Kodulooline tegevus on heal tasemel Saue Linnark-s, Harju Maakonnaraamatukogus, Saku, Turba, Vaida raamatukogudes. Keila hariduselu 325.aastapäeva tähistamiseks koostati ulatuslik näitus Harju Maakonnaraamatukogus.

Vaida raamatukogu koostas:

Vaida ajalugu ja asutusi tutvustav veebileht <http://mohelia.weebly.com/>

Vaida palvemaja ajalugu tutvustav veebileht <http://palvemaja.weebly.com/>

Koostatud on andmebaas Rae valla aukodanike kohta <http://teeneteplaat.weebly.com/>, mis on leitav Rae valla kodulehelt. Kujundus vajab värskendust.

Rae valla külade bibliograafia Kodu lugu <http://kodulugu.weebly.com/>.

5. 2017 aasta tegevused

Tuleva perioodi uued suunad teie maakonna/linna raamatukogude arengus, mida muudate, milliseid toetavaid tegevusi vajate, keda kaasate. Ettepanekud muudatusteks ja tulevane tegevus.

- Raamatukogude tegevuse statistilised vaatlused on ajale jalgu jäänud ja ei võimalda raamatukogude tegevust tervikuna hinnata. Koostöö rahvusraamatukoguga.
- 2017.a on laste- ja noortekultuuri aasta, jätkub senine mitmekülgne tegevus. Suurem tähelepanu on vaja suunata noortele sh. noortele, kelle haridustee on katkenud. Partneriks ETKA Andras.

- Raamatukogudes on vajalik läbi viia kasutajate rahulolu uuringuid . Metoodika vjeb täienduskoolitust.
- 2017.a. põhiteema on ettevalmistumine haldusreformiga seotud muutusteks . .Oluline on analüüsida uute tekkivate omavalitsuste raamatukoguvõrku , teeninduskorraldust , viia läbi kogude inventuurid jne .
- Raamatukoguteeninduse tase valdades on ebahühtlane tulenevalt valdade elanike arvust , sellega seotud tulubaasist jt. teguritest , mis paratamatult mõjutavad raamatukogude arengut . Soodne mõju tegevusele on raamatukogude asumine kooliga jt. asutustega ühes hoones .
- 2017.a.tähistavad raamatukogude juubeleid : Paldiski Linnaraamatukogu 95 , Aegviidu raamatukogu 100 , Kiili raamatukogu 95 , Turba raamatukogu 90 .
- Raasiku raamatukogu kolib uutesse ruumidesse Raasiku Põhikooli juures. , Aruküla raamatukogu remondi II etapp võimaldab kogu ümber paigutada ja korrastada . Anija valla keskraamatukogu kavandab lisaruume hoidlale Kehras ja Alaveres .
- Jüri raamatukogu koostab Peetri haruraamatukogu uute ruumide ruumiprogrammi
- Viimsi raamatukogus jätkub uute ruumide programmi väljatöötamine , kavandatakse kohaliku omavalitsuse- ja raamatukogude töötajatele seminari korraldamist teemal "Projekteerime 21. sajandi raamatukogu - ideed ja inspiratsioon õ , mille peaesinejaks on Helsingi Linnaraamatukogu direktor Tuula Haavisto .
- Raamatukogud kavandavad kogude kasutamise analüüse , kogude kujundamist , vananenud ja lagunenu kirjanduse kustutamist , tähelepanu suunamist lastekirjandusele.
- Kavandatakse tehnoloogilisi arendusi , arvutipargi uuendamist , koosseisu suurendamist.

Jüri raamatukogu kavandab info- ja kommunikatsioonitehnoloogia väljavahetamist : oma serveri kasutusele võtmist., uute arvutite soetamist , kaalutakse lauatelefonidelt mobiilidele üleminekut . Peetri raamatukogus on alates 1.jaanuarist 2017 täiendavalt 0,5 raamatukoguhoidja ametikoht .

Rae valla kogukonna spetsialist hakkab kogu valla kultuuritegevust koordineerima, mis aitab raamatukogudel üritusi paremini korraldada.

Jüri raamatukogus valmistatakse liitumiseks Rae valla tsentraalsete IT-programmidega : dokumentide digitaalne haldusprogramm Amphora . Raamatukogud koostavad ühise kaasajastatud dokumentide loetelu , mida Amphoras kasutama hakatakse , minnakse üle ühisele Rae valla personaliprogrammile Persona ja hakatakse eóteenuste (vt <https://iseteenindus.rae.ee/>) kasutajateks-haldajateks , kus registreeritud kasutajad ja Rae valla kodanikud hakkavad elektrooniliselt dokumente täitma ja digitaalselt allkirjastama . Koolide , lasteaedade , raamatukogude jt. allasutustega seotud avaldused, taotlused jm koondatakse kõik ühte kohta, et valla elanike elu mugavamaks muuta . Omavalitsuste ühtsetele IT programmidega liitumine jätkub ka mujal seoses halduskorralduse muutumisega : e-arvekeskused, personaliprogrammid ja dokumendihaldussüsteemid .

- Raamatukogud on täitnud põhimääruses toodud ülesandeid eesmärgipäraselt vastavuses RaRS-ga .

Koostajad : Lea Mäeste pearaamatukoguhoidja , Rutt Enok : direktor

Direktor

Rutt Enok

/allkirjastatud digitaalselt /

28. veebruar 2017.a.

LISA 1

Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
Harju Maakonnaraamatukogu	18	108	519
Aegviidu	3	20	46
Anija valla keskrk.	7	37	109
Aruküla	4	26	72
Harju Risti	1	8	49
Harku	16	733	842
Jõelähtme valla keskrk.	12	76	1585
Jüri	7	270	1458
Kernu	2	16	84
Kiili	5	18	69
Klooga	2	6	0
Kose valla rk.	19	155	872
Kuusalu valla keskrk.	3	28	207
Lagedi	5	55	400
Laulasmaa	2	6	50
Loksa	1	6	48
Maardu	2	40	240
Padise	1	6	49
Paldiski	3	6	107
Raasiku	11	139	332
Rummu	1	4	0
Saue vallark.	5	28	77
Tabasalu	7	46	113
Turba	3	13	53
Vaida	5	28	91
Vasalemma	1	16	27
Viimsi	17	175	1890
Prangli	6	37	250
Randvere	23	212	2140
Vääna	3	34	108
Ääsmäe	2	12	77
kokku	197	2344	11965

LISA 2

Raamatukogutöötajad esinesid maakondlikul õppepäeval ülevaatega vallaraamatukogu tegevusest (Kose, Saku , Jõelähtme , Anija, Viimsi raamatukogud)

Ülle Siska Jüri rk.-st tegi 07.12.2016.a. ettekande šErgastavaid mõtteid Põhjamaade raamatukogudestõ - Kõrveküla raamatukogu 65.juubeliseminaril.

Raamatukogutöötajad kirjutasid artikleid nii Harju Maakonnaraamatukogu infolehte (2016.a. koostati 4 infolehte , mis on kättesaadavad raamatukogu kodulehel www.hcl.ee) , ajakirja Raamatukogu (Harku raamatukogu)

Maardu Linnaraamatukogu töötajad esinesid ettekandega rahvusvahelisel konverentsil „Cooperation – knowledge, progress and innovations“ Ionas Lankutise nimelises raamatukogus Gargfdais , Leedus ,konverentsist võtsid osa raamatukogutöötajad Poolast, Eestist, Valgevenest.

Viimsi raamatukogu direktor Tiiu Valm esines juhtimiselase loenguga Rahvusraamatukogu kutsekoolituse mooduliõppes.

LISA 3

Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2016)
Aruküla	Renoveerimise I etapp : elektrisüsteem, valgustus, lugemissaal ja kabinetid.
Harku	Ventilatsioonisüsteemi remont
Neeme	Küttesüsteemi parandamine
Jõelähtme valla Krk. Lool	Välistrepi ja sissekäigutee remont vastavalt ohutusnõuetele
Jüri	Lastesaali hooldusremont
Peetri	Lastesaali põrandakatte vahetus (garantiiremont)
Ardu	Valgustuse parandamine
Maardu	Küttesüsteemi ja elektrisüsteemi uuendamine , uste vahetus, sanitartechnilised tööd
Raasiku	Raamatukogu sai uued ruumid Raasiku Põhikooli juurdeehituses .Kolimine 2017.a. pärast hoone lõplikku valmimist
Rummu	Varuväljapääsu ukse vahetus
Kiisa	Uued ruumid Kiisa Vabaaja keskuse hoones
Saue vallark .	Elektrivalgustuse parandamine
Tabasalu	koridori remont
Vaida	Hooldusremont lastetoas, laenutusruumis, koridoris.

LISA 4

Laste-ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
	Kohtumised kirjanike, kunstnike illustraatoritega jt.	
Vääna Raamatukogu	Kirjanik Andrus Kivirähk	138
Vaida Raamatukogu	Kirjanik Mika Keränen	70
Lagedi Raamatukogu		58
Viimsi Raamatukogu		55

Saue Linnaraamatukogu	Kirjanik Heli Künnapas	249
Lagedi Raamatukogu	Kirjanik Marko Kaldur	69
Raasiku Raamatukogu		28
Aruküla Raamatukogu		78
Jõelähtme Valla Keskrk.		
Saku Vallaraamatukogu	Jutuvestjad K. Muldma, ja I.	48
Jüri Raamatukogu	Lõhmus	25
Riisipere Raamatukogu	Mereteemaliste referaatide lõpuüritusel meremees Indrek Vinkel	33
Raasiku Raamatukogu	Suvelugemise lõpetamisel Mati Kaal	34
Rummu Raamatukogu	Polaaruurija Vello Park	21
Anija Vallaraamatukogu	Kirjanik Fari-tamo Susi (Eller)	14
Jõelähtme Valla Keskrk	Kultuuriajakirjanik Ilona Martson	Märkus: Jõelähtme rk. osales kokku kohtumistel 534 osavõtjat
Jõelähtme Valla Keskrk. Kose Raamatukogu	Kirjanik Contra	56
Jõelähtme Valla Keskrk. Jüri Raamatukogu Viimsi Raamatukogu	Kirjanik Ilmar Trull	150 29
Jõelähtme Valla Keskk.	Kirjanik Jaanus Vaiksoo	
Jõelähtme Valla Keskrk. Jüri Raamatukogu	Kirjanik Heiki Vilup	260+302
Jõelähtme Valla Keskrk. Kose Raamatukogu	Kirjanik Kerttu Soans	56
Jõelähtme Valla Keskrk.	Kirjanik Tarmo Tuule	
Jüri Raamatukogu	Kirjanik Margus Karu	49
Jüri Raamatukogu	Kirjanik Ilmar Tomusk	78
Saue Linnaraamatukogu		534
Jüri Raamatukogu	Kirjanik Wimberg	45+41+78+68
Jüri Raamatukogu	Kirjanik Sass Henno	89
Jüri Raamatukogu	Kunstnik Anu Kalm	150
Viimsi Raamatukogu	Kirjanik Kairi Look	83
Viimsi Raamatukogu	Kirjanik Anti Saar	193
Viimsi Raamatukogu	Kirjanik Kätlin Vainola	244
Viimsi Raamatukogu	Lastehommikute sari šRaamatuga loodust avastamasõ: Aleksei Turovski Urmas Laansoo Juhani Pütsepp	79 66 75
Kose Raamatukogu	Kirjanik Jaan Rannapi autogammitund	
	Omaloomingu konkursid	
Jõelähtme Valla Keskrk.	šJõelähtme luulelapsõ	

Jõelähtme Valla Keskrk.	Kõnevõistlus IX kl.	
Jüri Raamatukogu	Loovuskonkurss šOma luguõ	120
Riisipere Raamatukogu	Mereteemaliste referaatide võistlus	33
Saue Linnaraamatukogu	Mereteemaline luulekonkurss	22
Riisipere Raamatukogu	Deklamaatorite konkurss	34
	Õpitoad	
Maardu Linnaraamatukogu	Arendusmäng šMeeskondõ 7kl. 3 korda	128
Saue Linnaraamatukogu	Tveri käsitööõpetaja töötuba: vilditud lilled koos näitusega	12
Ruila Raamatukogu	Sõlmede õpituba	12
Ruila Raamatukogu	Varjuteater	16
Ruila Raamatukogu	Paberi valmistamine	12
Kiili Raamatukogu	Õpituba šTeater! Teater! Teater!õ koos šEstoniaõ laulja Janne Tõvt-enkoga	26
	kokku	4594

Paljud üritused, eelkõige ettelugemised ja raamatututvustused ning raamatu- ja loomingunäitused olid kantud merekultuuriaastast. Koostati ristsõnu ja mereteemalisi viktoriine. Lapsed võtsid osa ELK algatatud ettelugemis- ja kirjandusviktoriinist, mille ettevalmistamisega tegelesid raamatukogutöötajad.

LISA 5

Kuidas on maakonnas/linnas täidetud seadust raamatukoguvõrgu korraldamisel? RaRS § 4(2)

2016.a . oli Harju maakonna omavalitsustes on raamatukogude teeninduspiirkonnad järgmised :

1) Kuni 10 000 elanike arvuga linnades on vähemalt 1 raamatukogu : Keila , Loksa , Paldiski , Saue linnad , elanike arv on vahemikus 2744 õ 9761

2) üle 10 000 elanikuga linnas 1 raamatukogu : Maardu linn elanike . arv 15 772

3) maapiirkonnad : raamatukogude teeninduspiirkonnad elanike arvuga vahemikus on 669 õ 6056

- Sealhulgas 669 kuni 2000 elanikuga raamatukogude teeninduspiirkonnad on 9- s omavalitsuses :

Jõelähtme , Keila , Kose, Kernu , Kuusalu , Nissi , Padise , Raasiku , Vasalemma vallad

- Sealhulgas üle 3000 elanikuga raamatukogude teeninduspiirkonnad on 7 õs omavalitsuses : Harku , Kiili , Rae , Saku , Saue vald , Anija vald (vallasisene linn Kehra , Kehra Linnaraamatukogu ja 2 haruraamatukogu kokku elanike arvuga 5665 , ühe raamatukogu teeninduspiirkond arvestuslikult 1888) .

- Raamatukoguvõrgu üle omavalitsusüksustes saab otsustada vaadates teenuste korraldust ja kättesaadavust tervikuna (ühistranspordikorraldus , koolivõrk jne.) Laia valikuga vallaraamatukogud ja nende haruraamatukogud peaksid tagama raamatukoguteenuse kättesaadavuse oma teeninduspiirkonnas.